

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าของป่าในป่าชุมชน ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านพร้าว ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เน้นศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและทรัพยากรในชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. เก็บรวบรวมเอกสาร
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. จัดทำปฏิทินการใช้ประโยชน์ของป่า (*Non-timber forest products Calender*)
7. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ศึกษาใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้อยู่อาศัยในบ้านพร้าว หมู่ที่ 1 ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำนวน 460 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การจัดการประชุมย่อยในหมู่บ้าน เพื่อหา กลุ่มผู้ที่เก็บหาของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน โดยผู้ที่เก็บหาของป่าในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านพร้าว จำนวน 15 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบประเมินประกอบด้วยชุดคำถามทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของทรัพยากรป่าชุมชน ประกอบด้วยข้อมูล ประเภทของป่า การเข้าถึง แหล่งผลิต ปริมาณของป่าที่เก็บหา ช่วงเวลา และราคาในแต่ละช่วงเวลา

ตอนที่ 3 ศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ประกอบด้วยข้อมูล ศักยภาพผลผลิตของป่า ด้าน สมบูรณ์และความเพียงพอของทรัพยากร และด้านโอกาสในการจัดการพื้นที่ และข้อมูลศักยภาพของชุมชน การพัฒนาเพิ่มมูลค่าของป่าในป่าชุมชน และการอนุรักษ์ทรัพยากรและการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ซึ่งข้อมูลด้านศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ในระดับน้อย

- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ในระดับมาก
- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ในระดับมากที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินค่า ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน มากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน มาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน น้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค ในการส่งเสริมการเก็บหาของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะต่างๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วางแผนและศึกษาพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อประสานงานเป็นการภายในกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการป่าชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล
3. จัดทำเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสำรวจ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูล
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่เก็บมาได้ ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ผลได้จำนวน ๑๕ ชุด
6. รวบรวมข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลคะแนนที่ได้จากเครื่องมือเก็บข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ศักยภาพของป่าในพื้นที่ป่าชุมชน ประกอบด้วยข้อมูล ศักยภาพผลผลิตของป่า ด้านความสมบูรณ์และความเพียงพอของทรัพยากร และด้านโอกาสในการจัดการพื้นที่ และข้อมูลศักยภาพของชุมชน การพัฒนาเพิ่มมูลค่าของป่าในป่าชุมชน และการอนุรักษ์ทรัพยากรและการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)